

EDUSKUNNAN VASTAUS 204/2013 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta ja elintarvikelain 2 §:n 3 momentin kumoamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta ja elintarvikelain 2 §:n 3 momentin kumoamisesta (HE 145/2013 vp).

Valiokuntakäsittely

Maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (MmVM 21/2013 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain (999/2012) 1 ja 3 §, 4 §:n 3 momentti, 13 §, 14 §:n 3 momentti, 22 §:n 3 momentti, 26 §:n 2 momentti, 38 §:n 1 momentti, 49 §:n 1 momentti, 50 §, 51 §:n 2 momentin 1 kohta ja 3 momentti, 52 §:n 1 momentti, 53 §:n 1 ja 3 momentti, 54 ja 56—58 §, 60 §:n 1 momentti, 63 §, 64 §:n 3 momentti, 79 §, 87 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohta ja 3 momentti ja 90 §:n 1 ja 3 momentti sekä

lisätään 2 §:ään uusi 2 momentti, lakiin uusi 3 a luku, 32 a §, 7 a luku, 58 a—58 g, 85 a ja 86 a—86 d § sekä 87 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta ja 88 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään Euroopan unionin (EU) yhteisen maatalouspolitiikan mukaisen maataloustuotteiden yhteisen markkinajärjestelyn täytäntöönpanosta.

Tätä lakia ei sovelleta elintarvikkeisiin, alkoholijuomiin eikä alkoholivalmisteisiin siltä osin kuin niistä säädetään muussa laissa.

2 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

— — — — —
Tämän lain nojalla hyväksytyjen tuottajaorganisaatioiden sopimusten, päätösten ja menettelytapojen hyväksyttävyydestä, hyväksyttävyyden arvioinnista ja näissä asioissa toimivaltaisesta viranomaisesta säädetään maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72,

(ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1308/2013, jäljempänä *markkinajärjestelyasetus*, 206 ja 209 artiklassa ja kilpailulaissa (948/2011).

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *horisontaaliasetuksella* yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta, hallinnoinnista ja seurannasta ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 352/78, (EY) N:o 165/94, (EY) N:o 2799/98, (EY) N:o 814/2000, (EY) N:o 1290/2005 ja (EY) N:o 485/2008 kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1306/2013;

2) *vanhalla markkinajärjestelyasetuksella* maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 1234/2007;

3) *EU:n markkinajärjestelylainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetusta, horisontaaliasetusta sekä niiden ja vanhan markkinajärjestelyasetuksen nojalla annettua EU:n lainsäädäntöä;

4) *EU:n hampputuotteiden tuontilainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen 189 artiklan ja horisontaaliasetuksen 64 artiklan sekä kuiduntuotantoon tarkoitettua pellavan ja hampun yhteisestä markkinajärjestelystä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1673/2000 yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä annetun komission asetuksen (EY) N:o 507/2008 säännöksiä;

5) *EU:n tuonti- ja vientitodistuslainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen III osan I luvun ja sen täytäntöönpanosta annetun sekä vanhan markkinajärjestelyasetuksen nojalla annetun tuonti- ja vientitodistuksia koskevan EU:n lainsäädännön säännöksiä;

6) *vientituella* markkinajärjestelyasetuksen III osan VI luvussa sekä tiettyihin maataloustuotteiden valmistuksessa tuotettuihin tavaroihin sovellettavasta kauppajärjestelmästä an-

netun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1216/2009 III luvussa tarkoitettua tuotteiden viennille EU:n ulkopuolelle myönnettävää tukea;

7) *vientitukiasetuksella* maataloustuotteiden vientitukijärjestelmän soveltamista koskevista yhteisistä yksityiskohtaisista säännöistä annettua komission asetusta (EY) N:o 612/2009;

8) *soveltamisasetuksella* tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä annettua komission asetusta (ETY) N:o 2454/93;

9) *eläinkuljetusten vientitukiasetuksella* yksityiskohtaisten sääntöjen säätämisestä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 nojalla elävien nautaeläinten hyvinvointia kuljetuksen aikana koskevien, vientitukia myönnettäessä noudatettavien vaatimusten osalta annettua komission asetusta (EU) N:o 817/2010;

10) *tuottajalla* horisontaaliasetuksen 2 artiklassa tarkoitettua viljelijää;

11) *tuottajaorganisaatiotuella* markkinajärjestelyasetuksen II osan I osaston II luvun 3 jaksossa tarkoitettua yhteisön taloudellista tukea hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioille;

12) *EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksella* neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä hedelmä- ja vihannesalan sekä hedelmä- ja vihannesjalostealan osalta annettua komission täytäntöönpanoasetusta (EU) N:o 543/2011;

13) *mehiläishoitotuella* markkinajärjestelyasetuksen 55 artiklassa tarkoitettua EU:n varoista myönnettävää mehiläishoito-ohjelmien rahoitustukea;

14) *yksityisen varastoinnin tuella* markkinajärjestelyasetuksen II osan I osaston I luvun 3 jaksossa tarkoitettua yksityiselle varastoinnille myönnettävää tukea;

15) *yksityisen varastoinnin asetuksella* yksityisen varastoinnin tuen myöntämistä koskevista yhteisistä säännöistä eräiden maataloustuotteiden alalla annettua komission asetusta (EY) N:o 826/2008;

16) *koulumaitotuella* markkinajärjestelyasetuksen II osan I osaston II luvun 1 jakson

2 alajaksossa tarkoitettua tukea maitotuotteiden toimittamiseksi koulujen oppilaille;

17) *koulumaitoasetuksella* neuvoston asetuksen (EY) N:o 1234/2007 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maidon ja tiettyjen maitotuotteiden toimittamiseksi koulujen oppilaille myönnettävän yhteisön tuen osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 657/2008;

18) *luokitusasetuksella* naudan-, sian- ja lampanruhojen yhteisön luokitusasteikkojen soveltamista ja ruhojen hintaselvityksiä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annettua komission asetusta (EY) N:o 1249/2008;

19) *EU:n ruhonluokituslainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen 10 artiklan ja luokitusasetuksen säännöksiä;

20) *EU:n sokerituotantolainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen II osan II osaston II luvun 1 jakson sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 318/2006 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sokerin sisämarkkinoiden ja kiintiöjärjestelmän hallinnoinnin osalta annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 952/2006 ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 318/2006 täytäntöönpanoa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä kiintiön ulkopuolisen tuotannon osalta sokerialalla annetun komission asetuksen (EY) N:o 967/2006 säännöksiä;

21) *vakuusasetuksella* maataloustuotteiden vakuusjärjestelmän soveltamista koskevien yhteisten yksityiskohtaisten sääntöjen vahvistamisesta annettua komission asetusta (ETY) N:o 2220/85;

22) *EU:n kaupanormilainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen 73—123, 147 ja 223 artiklan ja 230 artiklan 1 kohdan c alakohdan ja horisontaalasetuksen 59, 89 ja 90 artiklan ja niiden täytäntöönpanosta annetun sekä vanhan markkinajärjestelyasetuksen nojalla annetun EU:n lainsäädännön maataloustuotteiden kaupan pitämisen vaatimuksia ja viinialan tuotteiden nimityksiä, merkintöjä, valmistusmenetelmiä, rypälelajikkeita, tietojen ilmoittamista, saateasiakirjojen käyttöä ja tietojen kirjaamista sekä etyylialkoholiin liittyviä vaatimuksia ja tietojen ilmoittamista koskevia säännöksiä;

23) *maksajavirastoasetuksella* neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maksajavirastojen ja muiden elinten hyväksymisen sekä maataloustukirahaston ja maaseuturahaston tilien tarkastamisen ja hyväksymisen osalta annettua komission asetusta (EY) N:o 885/2006;

24) *oliivialan tuotteilla* markkinajärjestelyasetuksen 1, 75 ja 78 artiklassa tarkoitettuja oliiviöljyjä ja syötäväksi tarkoitettuja oliiveja;

25) *hedelmillä ja vihanneksilla* markkinajärjestelyasetuksen 1, 75 ja 76 artiklassa tarkoitettuja hedelmiä ja vihanneksia, banaaneja sekä hedelmä- ja vihannesjalosteita;

26) *humala-alan tuotteilla* markkinajärjestelyasetuksen 1, 75 ja 77 artiklassa ja liitteessä II tarkoitettua humalaa;

27) *viinialan tuotteilla* markkinajärjestelyasetuksen 78 ja 81 artiklassa ja liitteessä II tarkoitettuja viinialan tuotteita;

28) *etyylialkoholilla* markkinajärjestelyasetuksen 1 artiklassa tarkoitettua maatalousperäistä etyylialkoholia;

29) *vasikanlihalla* markkinajärjestelyasetuksen liitteessä VII tarkoitettua enintään 12 kuukauden ikäisistä nautaeläimistä peräisin olevaa lihaa;

30) *maitotuotteilla* markkinajärjestelyasetuksen 78 artiklassa tarkoitettua maitoa ja mainitussa artiklassa tarkoitettuja maitotuotteita;

31) *levitettävillä* rasvoilla markkinajärjestelyasetuksen 1, 75 ja 78 artiklassa tarkoitettuja levitettäviä rasvoja;

32) *muna-alan tuotteilla* markkinajärjestelyasetuksen 1, 75 ja 78 artiklassa tarkoitettuja muna lukuun ottamatta liitteessä II tarkoitettuja siitosmunia;

33) *siipikarjanliha-alan tuotteilla* markkinajärjestelyasetuksen 1, 75 ja 78 artiklassa tarkoitettua siipikarjanlihaa ja liitteessä II tarkoitettuja siipikarjanliha-alan tuotteita ja siitosmunia;

34) *EU:n interventiolainsäädännöllä* markkinajärjestelyasetuksen II osan I osaston I luvun 1, 2 ja 4 jakson, horisontaalasetuksen 7, 8, 58—60, 62 ja 64 artiklojen ja niiden täytäntöönpanosta annetun sekä vanhan markkinajärjestelyasetuksen nojalla annetun maataloustuot-

teiden julkista varastointia koskevan EU:n lainsäädännön säännöksiä.

4 §

Maaseutuviraston yleistoimivalta ja EU:n lainsäädännössä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen

Maaseutuvirasto toimii horisontaalasetuksen 7 artiklassa tarkoitettuna maksajavirastona.

3 a luku

Tuottajaorganisaatiot

12 a §

Tuottajaorganisaatioiden hyväksymistä koskevat yhteiset säännökset

Maaseutuvirasto päättää tässä luvussa tarkoitettun tuottajaorganisaation hyväksymisestä hakemuksesta.

Hakijan on hakemuksessaan esitettävä selvitys hyväksymisen edellytysten täyttymisestä. Lisäksi on esitettävä selvitys tuotteista tai tuoteryhmistä, joita hyväksyttävä toiminta koskee. Maaseutuvirasto voi antaa tarkempia määräyksiä hakemuksessa esitettävistä tiedoista ja käytettävistä lomakkeista.

Hyväksyminen on voimassa toistaiseksi, jollei EU:n lainsäädännössä toisin säädetä.

12 b §

Tuottajaorganisaation hyväksymisen yleiset edellytykset

Jos markkinajärjestelyasetuksessa edellytetään tuottajaorganisaation hyväksymistä, tuottajaorganisaatioksi hyväksytään osakeyhtiö tai osuuskunta, joka täyttää hyväksymisen edellytyksiä koskevat EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä ja tässä luvussa säädetty vaatimukset ja jonka:

1) osakkaina tai jäseninä on toiminnalle asetettujen tavoitteiden tehokkaan toteutta-

misen kannalta riittävä määrä hyväksyttävän toiminnan kohteena olevien tuotteiden tuottajia (*tuottajajäsen*); ja

2) välityksellä kaupan pidetyn tuotannon arvo tai määrä on toiminnalle asetettujen tavoitteiden tehokkaan toteuttamisen kannalta ja hyväksyttävän toiminnan kohteena olevat tuotteet ja tuottajajäsenten lukumäärä huomioiden riittävä.

Tuottajajäsenten ja kaupan pidetyn tuotannon arvon vähimmäismäärää koskevista vaatimuksista sekä kaupan pidetyn tuotannon arvon laske- mistavasta annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädettyissä rajoissa.

12 c §

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation hyväksymisen erityiset edellytykset

Sen lisäksi, mitä 12 b §:ssä säädetään, hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation hyväksyminen edellyttää, että sillä on riittävä henkilöstö, infrastruktuuri ja välineet tuottajajäsentensä tuotannon keruun, lajittelun, varastoinnin, pakkaamisen ja markkinoinnin sekä keskitetyn taloushallinnon, kirjanpidon ja laskutusjärjestelmän samoin kuin tuottajajäsenten käyttöön tarjottavan teknisen avun ja teknisten apuvälineiden järjestämiseksi. Mainittuja seikkoja koskevista vaatimuksista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädettyissä rajoissa.

Tuottajaorganisaatio voi käyttää 1 momentissa tarkoitettujen vaatimusten täyttämiseksi muuta toimijaa.

12 d §

Jäsenyyshedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatiossa

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatiossa voi tuottajajäsentien lisäksi olla osakkaina tai jäseninä vähäisessä määrin myös muita toimijoita, jotka sitoutuvat noudattamaan tuottajaorganisaation sääntöjä. Muu toimija ei kuitenkaan voi olla tukku- tai vähittäiskaupan alalla

taikka jakelualalla toimiva luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Muiden toimijoiden enimmäismäärästä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatio voi säännöissään vahvistaa EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa tarkoitettua tuottajajäsenen eroamisaikaa pidemmän määräajan, joka voi kuitenkin olla enintään kuuden kuukauden pituinen.

Osakkaiden ja jäsenten äänivalta on järjestettävä hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaation säännöissä siten, että se varmistaa täysimääräisesti tuottajajäsenten vaikutusmahdollisuudet organisaation päätöksenteossa. Äänivaltaa koskevista vaatimuksista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

12 e §

Hedelmä- ja vihannesalan suoramyyniti

Hedelmä- ja vihannesalan tuottajajäsen voi EU:n hedelmä- ja vihannesasetuksessa tarkoitettulla tavalla myydä tuotteistaan suoraan kuluttajille enintään 25 prosentin osuuden.

12 f §

Maitoalan tuottajaorganisaation toimintaa koskevat vaatimukset

Hyväksytyyn maitoalan tuottajaorganisaation on toimitettava Maaseutuvirastolle vuosittain tammikuun loppuun mennessä sen jäsenmäärää ja kaupan pidetyn raakamaidon määrää koskevat tiedot.

13 §

Vientituen hakemista koskeva ennakoilmoitus ja vientitukituotteiden asettaminen esille

Vientituen hakijan velvollisuudesta esittää Tullille vientituen kohteena olevien tuotteiden (vientitukituote) lastaamista ja vientituen ha-

kemista koskeva ennakoilmoitus ja sen määräajasta säädetään vientitukiasetuksessa. Tulli voi antaa vientitukiasetuksessa sallittuja määräyksiä siinä säädetyä määräaikaa myöhäisemmästä määräajasta.

Ennakoilmoituksessa on esitettävä vientitukituotteita, lastauspaikkaa, lastausaikaa ja kuljetusvälinettä koskevat tiedot. Tulli antaa tarkempia määräyksiä ennakoilmoituksessa esitettävistä tiedoista EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Vientituen hakijan on asetettava vientitukituotteet esille muista tuotteista erottuvalla tavalla siten, että tuotteet ja niiden kuljetus voidaan tunnistaa ja tuotteet tarkastaa välittömästi ennen ennakoilmoituksessa esitettyä lastauksen alkamisajankohtaa. Tulli voi antaa tarkempia määräyksiä tuotteiden esille asettamisen tavasta EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

14 §

Vientitukituotteita koskeva vienti-ilmoitus ja vientitukihakemus

Tukihakemus on esitettävä Tullille siten, että Tullilla on ennen ennakoilmoituksessa ilmoitettua lastausajankohtaa riittävästi aikaa hakemuksen käsittelyyn ja tuotteiden tarkastamisen tarpeellisuuden arviointiin. Tulli voi antaa tarkempia määräyksiä hakemuksen määräajasta.

22 §

Tuottajaorganisaatiotuen kustannusten tukikehitys ja tuen enimmäismäärä

Tuottajaorganisaatiotuen enimmäismäärän korottamisen edellytyksistä säädetään markkinajärjestelyasetuksen 34 artiklassa. Asetuksen 34 artiklan mukaisen, tuen enimmäismäärän korottamisen edellytyksenä olevan alle 20 prosentin markkinaosuuden täyttämistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

26 §

Mehiläishoito-ohjelma ja mehiläishoitotuen tukikelpoiset toimenpiteet

Toimenpiteistä, joihin mehiläishoitotukea voi saada, säädetään markkinajärjestelyasetuksen 55 artiklassa. Tukikelpoisista toimenpiteistä ja niitä koskevista vaatimuksista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Koulumaitotuki

32 a §

Koulumaitotuen kansallinen strategia

Markkinajärjestelyasetuksessa tarkoitettua koulumaitotukeen liittyvän kansallisen strategian laatii maa- ja metsätalousministeriö.

38 §

Ruhonluokitusasteikot

Teurastamon velvollisuudesta luokittaa nautaeläinten ja sian ruhot ja luokituksessa käytettävästä ruhonluokitusasteikosta säädetään markkinajärjestelyasetuksessa. Velvollisuutta ei sovelleta, jos kyse on luokitusasetuksen 5 artiklassa tai 20 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua luokituksesta.

7 a luku

Kaupan pitämisen vaatimukset

46 a §

Kaupan pitämisen vaatimukset

EU:n kaupanormilainsäädännössä säädetään kaupan pitämisen vaatimuksista, jotka voivat koskea maataloustuotteiden teknisiä määritelmiä, nimityksiä, luokittelua, esillepanoa, merkintöjä, pakkaamista, ulkonäköä, koostumusta, ominaisuuksia, käsittelyä, alkuperää,

tuotantopaikkaa, tuotantomenetelmiä, tuotannossa käytettäviä aineita, säilytystä, varastointia, kuljetusta, toimittamista, asiakirjoja ja varmentamisen menettelyä sekä aineiden käytön tai menetelmien rajoituksia, toimijan tunnistamista, rekisteröintiä, tietojen kirjaamista, ilmoitusvelvollisuutta ja määräaikoja.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa EU:n kaupanormilainsäädännössä sallittuja tai edellytettyjä 1 momentissa tarkoitettuja vaatimuksia koskevia tarkempia säännöksiä vähäisistä täydennyksistä, jotka ovat tarpeen kaupan pitämisen vaatimusten noudattamisen tai kuluttajien tai viranomaisten riittävän tiedonsaannin varmistamiseksi, sekä sellaisista vähäisistä poikkeuksista, jotka eivät vaaranna tuotteiden riittävää laatua, muiden kaupan pitämisen vaatimusten noudattamista eikä kuluttajien ja viranomaisten riittävää tiedonsaantia.

46 b §

Kaupan pitämisen vaatimukseen liittyvissä hakemuksissa ja ilmoituksissa toimivaltainen viranomainen

Jos kaupan pitämisen vaatimusten kohteena olevan toimijan on EU:n kaupanormilainsäädännön tai tämän lain nojalla tehtävä EU:n ulkopuolelta tapahtuvaan tuontiin tai muista EU:n jäsenvaltioista tuotavien tuotteiden Suomessa tapahtuvaan ensimmäiseen purkamiseen liittyvä hakemus tai ilmoitus, se on toimitettava Tullille, kun kyse on:

- 1) oliivialan tuotteista;
- 2) hedelmistä tai vihanneksista;
- 3) humala-alan tuotteista; tai
- 4) viinialan tuotteista.

Hakemus ja ilmoitus on toimitettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle, jos kyse on:

- 1) viinialan tuotteista eikä kyse ole 1 momentissa tarkoitettua tuonnista; tai
- 2) etyylialkoholista.

EU:n kaupanormilainsäädännössä tarkoitettua muna-alan tuotteiden pakkaamon lupaa ja pakkaamon toimintaa koskeva hakemus tai il-

moitus on toimitettava kunnan elintarvikevalvontaviranomaiselle.

Muissa kuin 1—3 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hakemus ja ilmoitus on toimitettava Elintarviketurvallisuusvirastolle, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Tässä pykälässä tarkoitettu viranomainen käsittelee ja tarvittaessa ratkaisee hakemuksessa ja ilmoituksessa tarkoitettua asiaa.

46 c §

Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvät hyväksymiset, todistukset, luvat ja vapautukset

Kaupan pitämisen vaatimusten noudattamisesta vastaaville toimijoille myönnettävistä hyväksymisistä, todistuksista, luvista ja vapautuksista sekä niiden myöntämisen edellytyksistä säädetään EU:n kaupanormilainsäädännössä. Hyväksymiset, todistukset, luvat ja vapautukset myöntää edellytykset täyttävälle toimijoille hakemuksesta 46 b §:ssä tarkoitettu toimivaltainen viranomainen. Muna-alan tuotteiden pakkaamon lupa myönnetään kuitenkin ilman erillistä hakemusta eläintunnistusjärjestelmästä annetussa laissa (238/2010) tarkoitettua rekisteröinnin yhteydessä. Elintarviketurvallisuusvirasto antaa pakkaamolle EU:n kaupanormilainsäädännössä tarkoitettua tunnuksen.

EU:n kaupanormilainsäädännössä sallitun hyväksymisen, todistuksen, luvan tai vapautuksen myöntämistä koskevan järjestelmän soveltamisesta voidaan säätää valtioneuvoston asetuksella, jos järjestelmän soveltaminen ei vaaranna tuotteiden laatua ja seuranta ei kuluttajien riittävää tiedonsaantia.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä EU:n kaupanormilainsäädännössä sallituista sellaisista kaupan pitämisen vaatimuksista koskevista vähäisistä täydennyksistä, jotka ovat tarpeen hyväksymisen, todistuksen, luvan tai vapautuksen kohteena olevaa toimintaa koskevien vaatimusten noudattamisen varmistamiseksi. Säännökset voivat koskea toimintaan liittyviä tuotteiden käsittelyssä käytettäviä laitteita, ilmoitettavia ja kirjattavia tietoja, ilmoitusten määräaikoja, järjestelmän

kohteena olevien toimijoiden ja tuotteiden määrittelyä, tarkastuksia, hakijalta edellytettävää asiantuntemusta sekä muita vastaavantyyppisiä vaatimuksia.

Myönnetty hyväksyminen, todistus, lupa ja vapautus on voimassa toistaiseksi, jollei EU:n lainsäädännössä toisin säädetä. Niihin liittyviin muutoksiin, selvityksiin, korjauskehotukseen, huomautukseen, peruuttamiseen ja uudelleen voimaan saattamiseen sovelletaan, mitä kyseisistä seikoista hyväksymisen osalta 81—84 §:ssä säädetään.

46 d §

Hedelmiä ja vihanneksia koskevien tietojen ilmoittaminen

EU:n kaupanormilainsäädännössä säädetään niistä hedelmistä ja vihanneksista, joita koskevat kaupan pitämisen vaatimukset, sekä velvollisuudesta ilmoittaa ennakolta niiden kaupan pitämisestä. Velvollisuutta sovelletaan tuotteita Suomessa kaupan pitäviin toimijoihin riippumatta näiden sijoittautumisvaltiosta. Tiedot on ilmoitettava Elintarviketurvallisuusvirastolle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa EU:n kaupanormilainsäädännön sallimia säännöksiä ilmoitusvelvollisuudesta vapautettavista toimijoista, jos kaupan pitäminen rajoittuu tuotteiden kuljetuksiin tai vähittäismyyntiin ja jos kaupan pitämisen vaatimusten noudattaminen ei vapautuksen johdosta vaaranna.

Ilmoitettavia tietoja ovat toimijan yksilöimiseen tarvittavat tiedot ja kaupan pidettyjen tuotteiden laji sekä kaupan pitämisen paikka ja laajuus. Ilmoitettavista tiedoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

46 e §

Viinialan tuotteita koskevien tietojen ilmoittaminen

Viinialan tuotteita varastoitavien toimijoiden ilmoitusvelvollisuudesta, ilmoitettavista tiedoista

ta ja ilmoitusten määräajoista säädetään EU:n kaupanormilainsäädännössä. Tiedot on ilmoitettava Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoitettavista tiedoista sekä EU:n kaupanormilainsäädännössä sallituista sellaisista ilmoitusvelvollisuutta koskevista poikkeuksista, jotka eivät vaaranna tuotteiden valvontaa eivätkä jäsenvaltion ilmoitusvelvollisuutta.

46 f §

Etyylialkoholia koskevien tietojen ilmoittaminen

EU:n kaupanormilainsäädännössä tarkoitettua etyylialkoholia tuottavan, myyvän tai varastoivan toimijan on ilmoitettava tuotantoa, myyntiä ja varastoja koskevat tiedot Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle. Ilmoitusvelvollisista toimijoista ja ilmoitettavista tiedoista voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Tiedot on ilmoitettava hyvissä ajoin ennen EU:n kaupanormilainsäädännössä säädettyä jäsenvaltiota koskevaa tietojen toimittamisen määräaika. Ilmoitusten määräajasta annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella EU:n lainsäädännössä säädetyissä rajoissa.

Etyylialkoholin tuontia ja vientiä koskevien tietojen toimittamisesta EU:n toimielimille vastaa Tulli.

46 g §

Kaupan pitämiseen liittyvien tietojen rekisteröiminen, käyttö ja luovuttaminen

EU:n kaupanormilainsäädännön ja tämän lain nojalla viranomaiselle toimitettujen kaupan pitämisen vaatimusten kohteena olevia toimijoita koskevien tietojen rekisteriin merkitsemisestä, käytöstä ja luovuttamisesta vastaa 46 b ja 46 d—46 f §:ssä tarkoitettu kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvissä hakemuksissa ja ilmoituksissa toimivaltainen viranomainen. Kunnan

viranomaiselle toimitettujen tietojen osalta näistä tehtävistä vastaa kuitenkin Elintarviketurvalisuusvirasto, jolle kunnan viranomaisen on toimitettava kyseiset tiedot.

Tietojen rekisteriin merkitsemisestä, käytöstä ja luovuttamisesta säädetään maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetussa laissa. Tullille toimitettujen tietojen rekisteriin merkitsemisestä, käytöstä ja luovuttamisesta säädetään kuitenkin tullilain 22 §:ssä. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle toimitettujen tietojen rekisteriin merkitsemiseen, käsittelyyn ja luovuttamiseen sovelletaan alkoholilain (1143/1994) 44 §:n 2 ja 3 momenttia ja 45 §:ää sen estämättä, mitä 44 §:n 2 momentissa säädetään rekisterin pitämisestä alkoholilaissa tarkoitettujen lupa-asioiden käsittelyä ja valvontaa sekä alkoholitilastointia varten.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu rekisteriin merkitsemisestä vastaava viranomainen vastaa tietojen toimittamisesta EU:n toimielimille EU:n kaupanormilainsäädännössä edellytetyllä tavalla, jollei tässä laissa toisin säädetä.

EU:n kaupanormilainsäädännössä tarkoitettuihin siipikarjan poikasiin liittyvien laitosten ja hautomojen rekisteröimisestä säädetään eläintunnistusjärjestelmästä annetussa laissa.

49 §

Tarkastusten yleinen ohjaus, tarkastuskohteiden valinta, yleiset tarkastusmenettelyt ja tarkastuksista raportointi

Tarkastuksia ja niihin liittyvää raportointia koskevasta yleisestä ohjauksesta vastaa hintaselvityksiä, ruhonluokitusta ja kaupan pitämisen vaatimuksia lukuun ottamatta Maaseutuvirasto. Hintaselvityksiin ja ruhonluokitukseen liittyvien tarkastusten osalta yleisestä ohjauksesta vastaa maa- ja metsätalousministeriö.

50 §

Hakemusten ja ilmoitusten tarkastukset

Maaseutuvirasto tarkastaa hakemukseen ja ilmoitukseen liittyvät tuen myöntämisen ja mak-

samisen edellytyksiä sekä muun hakemuksessa tai ilmoituksessa tarkoitetun toimenpiteen edellytyksiä koskevat tiedot. Vienti-ilmoituksen tarkastaa kuitenkin vientitapahtuman yhteydessä Tulli. Kaupan pitämisen vaatimukseen liittyvät hakemukset ja ilmoitukset tarkastaa niiden käsittelystä tämän lain 46 b ja 46 d—46 f §:n mukaisesti vastaava viranomainen.

51 §

Varastointiin liittyvät tarkastukset

Interventiovarastoinnin aikana varastojen, varastointiolosuhteiden ja varastointimenettelyjen sekä varastoitujen tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkausmerkintöjen vaatimustenmukaisuuden tarkastaa EU:n interventiolainsäädännössä edellytetyllä tavalla:

1) Tulli, jos varastoinnin kohteena on voi, maitojauhe tai naudanliha;

Yksityiseen varastointiin käytettyjen tilojen ja niiden varastointiolosuhteiden ja varastointimenettelyjen sekä varastoitujen tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkausmerkintöjen vaatimustenmukaisuuden tarkastaa yksityisen varastoinnin asetuksessa edellytetyllä tavalla Tulli.

52 §

Varastoitavien tuotteiden valmistajan tarkastus

Elintarviketurvallisuusvirasto tarkastaa varastoitavien tuotteiden valmistajan hyväksymistä hakevien ja hyväksytyjen varastoitavien tuotteiden valmistajien hyväksymisedellytysten ja tuotannon vaatimustenmukaisuuden EU:n interventiolainsäädännössä ja yksityisen varastoinnin asetuksessa edellytetyllä tavalla. Tulli tarkastaa hyväksytyjen varastoitavien tuotteiden valmistajien tuotantoa koskevan kirjanpidon vaatimustenmukaisuuden EU:n interventiolainsäädännössä ja yksityisen varastoinnin asetuksessa edellytetyllä tavalla.

53 §

Varastoon toimitettavien ja sieltä poistettavien tuotteiden tarkastus

Maaseutuvirasto tarkastaa luuttomaksi leikatavan naudanlihan, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus viljatuotteiden ja Tulli muiden tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkausmerkintöjen vaatimustenmukaisuuden tuotteiden interventiovarastoon ja yksityisessä varastoinnissa käytettäviin tiloihin toimittamisen yhteydessä EU:n interventiolainsäädännössä ja yksityisen varastoinnin asetuksessa tarkoitetulla tavalla. Elintarviketurvallisuusvirasto kuitenkin ottaa ja tutkii näytteet interventiovarastoon toimitettavasta voista ja maitojauheesta sekä tutkii interventiovarastoon toimitettavista viljatuotteista otetut näytteet.

Tulli tarkastaa tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkausmerkintöjen vaatimustenmukaisuuden yksityisessä varastoinnissa käytettävistä tiloista poistamisen yhteydessä yksityisen varastoinnin asetuksessa tarkoitetulla tavalla. Maaseutuvirasto tarkastaa luuttomaksi leikatavan naudanlihan, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus viljatuotteiden ja Tulli muiden tuotteiden määrän, laadun, pakkaustavan ja pakkausmerkintöjen vaatimustenmukaisuuden interventiovarastosta poistamisen yhteydessä, jos tämä on tarpeen tuotteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamiseksi.

54 §

Tuonnin ja viennin tarkastukset

Tulli tarkastaa tuonti- ja vientitodistusten, tuonti- ja vienti-ilmoitusten ja muiden tuonnin ja viennin yhteydessä esitettävien asiakirjojen ja näihin liittyvien tuotteiden sekä vientitukituotteiden ja näihin liittyvien asiakirjojen vaatimustenmukaisuuden tuotteiden tullimenettelyyn asettamisen yhteydessä ja sen aikana, jollei tässä laissa toisin säädetä. Viranomaisesta, joka suorittaa nautaeläinten vientituen myöntämisen edellytyksenä olevan eläinkuljetusten vienti-

tukiasetuksen 2 artiklassa tarkoitetun tarkastuksen, säädetään kuitenkin eläinten kuljetuksesta annetun lain (1429/2006) 27 §:ssä.

Tullilla on tarkastuksen toimittamiseksi oikeus päästä varastoihin, tiloihin ja muihin paikkoihin, missä tuotteita kuljetetaan, säilytetään tai lastataan, ja tarkastaa tuotteet sekä tuotteita, tuotteiden haltijaa, muuta asianosaista ja kulkuneuvoa koskevat asiakirjat tuotteiden ja niistä esitettyjen tietojen vaatimustenmukaisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa. Eläinkuljetusten vientitukiasetuksen 2 artiklassa tarkoitettuun tarkastukseen liittyvästä rajaeläinlääkärin tarkastusoikeudesta säädetään eläinten kuljetuksesta annetun lain 28 §:ssä.

Tulli voi tarkastusten yhteydessä edellyttää tuotteiden tarkastettavaksi asettamista ja purkamista kulkuneuvosta ja asettaa tullivalvonnassa olevaan kulkuneuvon tullisinetin. Tulli voi estää tuotteiden tuonnin Suomen alueelle tai viennin Suomesta, jos tuonti tai vienti edellyttää EU:n markkinajärjestelylainsäädännön nojalla tuonti- tai vientitodistusta eikä sitä ole taikka jos tuonti edellyttää tuontitullin tai maksun maksamista eikä sitä ole maksettu.

Jos vientituen hakija käyttää vientituen kohteena olevien tuotteiden määräpaikkaan saapumisen varmistamisessa eräitä Venäjän federaation alueelle maanteitse vietäviä naudanliha- ja sianlihatoimituksia koskevasta tiedotusjärjestelmästä annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 2584/2000 tarkoitettua järjestelmää, Tulli vastaanottaa, käsittelee ja varmistaa kyseiset tiedot mainitussa asetuksessa tarkoitetulla tavalla.

56 §

Hyväksytyjen toimijoiden ja hintaselvityksiä antavien toimijoiden tarkastukset

Tulli tarkastaa:

1) hyväksymistä hakevan sokerialan yrityksen hyväksymisedellytysten täyttymisen sekä hyväksytyt sokerialan yrityksen hyväksymisedellytyksiä, tuotantokiintiötä, ilmoitusvelvollisuutta, tuotantomaksuja, toimiala- ja toimitusso-

pimuksia ja sokerijuurikkaan vähimmäishintaa koskevien vaatimusten noudattamisen EU:n sokerituotantolainsäädännössä edellytetyllä tavalla;

2) hyväksymistä hakevan ja hyväksytyt muonitusvaraston hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden.

Maaseutuvirasto tarkastaa:

1) hyväksymistä hakevan ja hyväksytyt tarkastuslaitoksen hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden;

2) hyväksytyt hampun siementen tuojan hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden;

3) hyväksymistä hakevan ja hyväksytyt ruhonluokittajan hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden;

4) hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan ilmoitusvelvollisuuden kattaman toiminnan vaatimustenmukaisuuden;

5) hyväksymistä hakevan ja hyväksytyt tuotajaorganisaation hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden.

Tullilla ja Maaseutuvirastolla on niille tämän pykälän nojalla kuuluvien tarkastustehtävien hoitamiseksi oikeus päästä hyväksymistä hakevan ja hyväksytyt toimijan hyväksymisen kohteena olevaa toimintaa koskeviin tiloihin ja tarkastaa tuotteet, laitteet, asiakirjat ja kirjanpito hyväksymisedellytysten täyttymisen ja toiminnan vaatimustenmukaisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Jos hyväksytyt hampun siementen tuojan tuomia hampun siementä käyttää muu kuin hyväksytyt hampun siementen tuoja, Maaseutuvirastolla on lisäksi oikeus päästä tuotteiden käyttäjän tiloihin ja tarkastaa edellä mainitut seikat tuotteiden käytön vaatimustenmukaisuuden valvonnan edellyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

Maaseutuvirastolla on oikeus päästä hintaselvityksen antamisesta vastaavan toimijan tiloihin ja tarkastaa ilmoitusvelvollisuuden kattamaan toimintaan liittyvät asiakirjat ja kirjanpito ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen ja ilmoitettujen tietojen oikeellisuuden varmistamisen edel-

lyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

57 §

Tuotteiden käytön ja määräraikan tarkastukset

Jos EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä edellytetään interventiovarastosta peräisin olevien tuotteiden tai vientituen kohteena olevien tuotteiden taikka muiden markkinajärjestelyyn liittyvien tuotteiden käytön tai määräraikkaan saapumisen valvontaa tähän tarkoitukseen vahvistetulla asiakirjalla tai menettelyllä, Tulli tarkastaa kyseiset tuotteet ja asiakirjat. Tulli voi antaa EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä sallittuja tuotteiden käytön tai määräraikkaan saapumisen todistamisesta vastaavaa toimijaa koskevia tarkempia määräyksiä asiakirjoja koskevista vähäisistä täydennyksistä, jos nämä ovat tarpeen tuotteiden käytön tai määräraikkaan saapumisen todistamiseksi.

Tullilla on oikeus päästä kuljetuksessa käytäviin kulkuneuvoihin ja tuotteiden käyttöön ja määräraikkaan liittyviin tiloihin ja tarkastaa valvonnan kohteena olevat tuotteet sekä tuotteita ja niiden käyttöä ja kuljetusta koskevat asiakirjat EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä tarkoitettujen kyseistä menettelyä koskevien vaatimusten noudattamisen varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

58 §

Kaupallisten asiakirjojen tarkastukset

Tulli tarkastaa EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä tarkoitettua tukea tai muuta korvausta saavan sekä hyväksytyyn sokerialan yrityksen horisontaaliasetuksessa tarkoitettut kaupalliset asiakirjat.

Tullilla on oikeus päästä EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä tarkoitettua tukea tai muuta korvausta saavan toimijan ja hyväksytyyn sokerialan yrityksen tiloihin ja tarkastaa tämän

mainittuun toimintaan liittyvät asiakirjat ja kirjanpito tuen tai korvauksen myöntämisedellytysten tai maksun perusteiden oikeellisuuden varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

58 a §

Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvät Tullin tarkastukset

Tulli tarkastaa EU:n kaupanormilainsäädännössä tarkoitettujen toimijoiden toiminnan ja näiden hallinnassa olevien tuotteiden ja asiakirjojen vaatimustenmukaisuuden mainitussa lainsäädännössä tarkoitettulla tavalla EU:n ulkopuolelta tapahtuvan tuonnin, muista EU:n jäsenvaltioista tuotavien tuotteiden Suomessa tapahtuvan ensimmäisen purkamisen ja viennin yhteydessä, kun kyse on:

- 1) viinialan tuotteista;
- 2) oliivialan tuotteista;
- 3) hedelmistä ja vihanneksista;
- 4) humala-alan tuotteista.

Tulli tarkastaa lisäksi EU:n kaupanormilainsäädännössä tarkoitettujen toimijoiden toiminnan ja näiden hallinnassa olevien tuotteiden ja asiakirjojen vaatimustenmukaisuuden mainitussa lainsäädännössä tarkoitettulla tavalla muilta osin, kun kyse on banaaneista, rusinoista ja humala-alan tuotteista.

Tulli vastaa sille 46 b ja 46 c §:n nojalla kulluvan hyväksymisen, todistuksen, luvan tai vapautuksen myöntämisedellytysten täyttymisen varmistamiseksi tarvittavista tarkastuksista.

58 b §

Kaupan pitämisen vaatimuksiin liittyvät Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontaviraston tarkastukset

Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirasto tarkastaa EU:n kaupanormilainsäädännössä tarkoitettujen toimijoiden toiminnan ja näiden hallinnassa olevien tuotteiden ja asiakirjojen vaatimustenmukaisuuden mainitussa lain-

säädännössä tarkoitettulla tavalla, kun kyse on etyylialkoholista sekä viinialan tuotteista lukuun ottamatta 58 a §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia.

Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto vastaa sille 46 b ja 46 c §:n nojalla kuuluvan hyväksymisen, todistuksen, luvan tai vapautuksen myöntämisedellytysten täyttymisen varmistamiseksi tarvittavista tarkastuksista.

58 c §

Kaupan pitämisen vaatimukseen liittyvät kuntien tarkastukset

Kunnan elintarvikevalvontaviranomainen tarkastaa EU:n kaupanormilainsäädännössä tarkoitettujen toimijoiden toiminnan ja näiden hallinnassa olevien tuotteiden ja asiakirjojen vaatimustenmukaisuuden mainitussa lainsäädännössä tarkoitettulla tavalla, kun kyse on:

- 1) vasikanlihasta lukuun ottamatta teurastamossa ja niiden yhteydessä olevissa laitoksissa tehtäviä tarkastuksia;
- 2) maitotuotteista;
- 3) levitettävistä rasvoista;
- 4) muna-alan tuotteista lukuun ottamatta tuotantotapoja koskevia vaatimuksia.

Tarkastustehtävien järjestämiseen kunnissa sovelletaan, mitä niistä elintarvikelain (23/2006) 32 §:ssä säädetään.

58 d §

Kaupan pitämisen vaatimukseen liittyvät Elintarviketurvallisuusviraston tarkastukset

Elintarviketurvallisuusvirasto tarkastaa EU:n kaupanormilainsäädännössä tarkoitettujen toimijoiden toiminnan ja näiden hallinnassa olevien tuotteiden ja asiakirjojen vaatimustenmukaisuuden mainitussa lainsäädännössä tarkoitettulla tavalla siltä osin kuin kyse ei ole 58 a—58 c §:ssä tarkoitetuista tarkastuksista ja kyse on:

- 1) hedelmistä tai vihanneksista;
- 2) oliivialan tuotteista;

3) vasikanlihan tarkastuksesta teurastamossa ja niiden yhteydessä olevissa laitoksissa;

4) muna-alan tuotteiden tuotantotavoista;

5) siipikarjanliha-alan tuotteista;

6) maitotuotteiden, levitettävien rasvojen, vasikanlihan, siipikarjanliha-alan tuotteiden tai muna-alan tuotteiden tuonnista EU:n ulkopuolelta, ensimmäisestä purkamisesta EU:n jäsenvaltioista tuonnin yhteydessä tai viennistä.

Elintarviketurvallisuusvirasto vastaa sille 46 b ja 46 c §:n nojalla kuuluvan hyväksymisen, todistuksen, luvan tai vapautuksen myöntämisedellytysten täyttymisen varmistamiseksi tarvittavista tarkastuksista.

Elintarviketurvallisuusvirasto toimii EU:n kaupanormilainsäädännössä tarkoitettuna:

- 1) hedelmä- ja vihannesalan koordinointiviranomaisena; ja
- 2) vasikanliha-alan keskusviranomaisena.

Elintarviketurvallisuusvirasto voi lisäksi suorittaa 58 c §:ssä tarkoitettuja tarkastuksia.

58 e §

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen käyttö apuna kaupan pitämisen vaatimusten tarkastuksissa

Elintarviketurvallisuusvirasto voi käyttää kaupan pitämisen vaatimukseen liittyvissä tarkastuksissa apunaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksia, kun kyse on:

- 1) hedelmistä tai vihanneksista;
- 2) muna-alan tuotteiden tuotantotavoista;
- 3) siipikarjanliha-alan tuotteiden tuotantotapaa koskevista vapaaehtoisista merkinnöistä.

58 f §

Kaupan pitämisen vaatimusten tarkastukseen liittyvä ohjaus, raportointi ja tietojen käyttö

Kaupan pitämisen vaatimusten tarkastusten suunnitteluun, ohjaukseen, arviointiin ja raportointiin sovelletaan, mitä niistä elintarvikelain 30, 31, 47, 48 ja 52 §:ssä säädetään. Tarkastuksissa voidaan salassapitosäännösten estämättä käyttää ja niitä varten voidaan luovuttaa elintar-

vikelain mukaisissa tarkastuksissa saatuja tietoja.

58 g §

Tarkastusoikeus kaupan pitämisen vaatimukseen liittyvissä tarkastuksissa

Kaupan pitämisen vaatimusten noudattamisen tarkastuksista vastaavilla ja tarkastuksissa apuna käytettävillä viranomaisilla on oikeus päästä kaupan pitämisen vaatimusten noudattamisesta vastaavan toimijan tuotteiden valmistukseen, kaupan pitämiseen, varastointiin ja kuljetukseen käyttämiin tiloihin ja tarkastaa kaupan pitämisen vaatimusten alaiset tuotteet ja niitä koskevat asiakirjat ja kirjanpito kaupan pitämisen vaatimusten noudattamisen varmistamisen edellyttämässä laajuudessa. Tuontia ja vientiä koskevien tarkastusten osalta tarkastusoikeuteen sovelletaan 54 §:n säännöksiä. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa pysyväisluonteiseen asumiseen käytettävässä tilassa.

60 §

Todentamisviranomaisen tarkastukset

Maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013) 39 §:ssä tarkoitettu *todentamisviranomainen* voi maksajavirastoasetuksen 5 artiklassa säädetyn todistuksen myöntämiseksi välttämättömien tutkimusten tekemiseksi sekä muiden erikseen EU:n lainsäädännössä todentamisviranomaisen tehtäväksi säädettyjen tarkastusten suorittamiseksi tehdä tarkastuksia niissä viranomaisissa tai yhteisöissä, jotka suorittavat maksajavirastolle säädettyjä tehtäviä, taikka tuensaajan, interventiovarastonpitäjän tai hyväksytyin sokerialan yrityksen luona.

63 §

Maa- ja metsätalousministeriön, Maaseutuviraston ja tarkastusviranomaisen tiedonsaantioikeus

Maa- ja metsätalousministeriöllä ja Maaseutuvirastolla sekä tämän luvun mukaisesti tarkastuksista vastaavilla ja tarkastuksissa apuna käytettävillä viranomaisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta valtion ja kunnan viranomaiselta asian käsittelemiseksi välttämättömiä hakijaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa tai muita tuen tai muun tässä laissa tai EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä tarkoitettua asian käsittelemisen, tarkastuksen suorittamisen tai raportoinnin toteuttamisen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja.

Maa- ja metsätalousministeriöllä ja Maaseutuvirastolla sekä tämän luvun mukaisesti tarkastuksista vastaavilla ja tarkastuksissa apuna käytettävillä viranomaisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada maksutta tässä laissa tai EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä tarkoitettua toimintaa harjoittavilta toimijoilta tässä laissa tai EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä tarkoitettua asian käsittelemisen, tarkastuksen suorittamisen tai raportoinnin kannalta välttämättömät asiakirjat ja tiedot.

64 §

Tarkastuksia ohjaavien viranomaisten ja EU:n lainsäädännössä tarkoitettujen viranomaisten tarkastus- ja tiedonsaantioikeus

Mitä tässä luvussa säädetään tarkastuksesta vastaavan viranomaisen tarkastus- ja tiedonsaantioikeudesta, koskee myös horisontaalioikeudessa tarkoitettuja EU:n komission tarkastustehtäviä suorittavia henkilöitä. Vastaava tarkastus- ja tiedonsaantioikeus on muilla EU:n lainsäädännössä tarkoitetuilla viranomaisilla, joiden tehtäviin kuuluu vastaavanlaisia tarkastustehtäviä.

79 §

Viranomaiselle suoritettujen maksujen palautus

Maaseutuviraston on palautettava väärin perustein tai liikaa peritty maksu, takaisinperitty määrä tai seuraamusmaksu. Palautettavalle määrälle suoritetaan korkoa siten kuin tullilain 39 §:ssä säädetään.

85 a §

Tuottajaorganisaatioihin liittyvät hallinnolliset pakkokeinot

Jos tuottajaorganisaatio ei toimita EU:n markkinajärjestelylainsäädännössä tai tämän lain nojalla edellytettyjä tietoja määräajassa, Maaseutuvirasto voi antaa tuottajaorganisaatiolle määräyksen toimittaa puuttuvat tiedot määräajassa. Maaseutuvirasto voi asettaa tietojen toimittamista koskevan määräyksen noudattamisen tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa.

86 a §

Kaupan pitämisen vaatimusten vastaisuuden poistaminen ja kaupan pitämisen kieltö

Jos kaupan pitämisen vaatimusten noudattamisesta vastaava toimija rikkoo tai laiminlyö kaupan pitämisen vaatimuksia koskevassa EU:n kaupanormilainsäädännössä tai tässä laissa tarkoitettuja tuotteiden kaupan pitämistä koskevia vaatimuksia, vaatimusten noudattamisen tarkastuksesta vastaava tai tarkastuksessa apuna käytettävä viranomainen voi antaa toimijalle määräyksen epäkohdan poistamisesta välittömästi tai asettamassaan määräajassa, jollei EU:n lainsäädännössä toisin säädetä. Määräyksen kohteina olevia tuotteita ei saa pitää kaupan, ennen kuin määräyksen saanut toimija on korjannut epäkohdan ja antanut määräyksen antaneelle viranomaiselle selvityksen vaatimusten täyttymisestä.

Jos määräyksen saanut toimija ei poista epäkohtaa välittömästi tai asetetussa määräajassa taikka jos epäkohtaa ei sen luonteesta johtuen

ole mahdollista poistaa, 1 momentissa tarkoitettun viranomaisen on annettava tuotteita kaupan pitävälle toimijalle kieltö jatkaa kyseisten tuotteiden kaupan pitämistä, jollei EU:n lainsäädännössä toisin säädetä. Jos kyse on EU:n ulkopuolelta tuotavasta tuotteesta, on toimijalle annettava tuotteen maahantuontia koskeva kieltö.

Kieltoa koskeva päätös on tehtävä viipymättä. Päätöstä tehtäessä on pyrittävä siihen, että tuotteen omistajan taloudellinen menetys jää mahdollisimman pieneksi. Päätös koskee koko tarkastettua erää siltä osin kuin se ei täytä säädettyjä vaatimuksia, jollei EU:n lainsäädännössä toisin säädetä.

Viranomainen voi jättää antamatta kiellon, jos tuote ei ole pilaantunut ja kyse on kuluttajien tiedonsaannin tai markkinoiden toiminnan kannalta vähäisestä seikasta.

86 b §

Kaupan pitämisen vaatimusten vastaisen tuotteen käyttöä ja merkintöjä koskeva päätös

Jos EU:n kaupanormilainsäädännössä sallitaan kaupan pitämisen vaatimusten vastaisten tuotteiden käyttö muuhun mainitussa lainsäädännössä säädettyyn tarkoitukseen, kyseisten tuotteiden tarkastuksesta vastaava tai tarkastuksessa apuna käytettävä viranomainen voi vaatimusten noudattamisesta vastaavan toimijan hakemuksesta hyväksyä tuotteen käytön tällaiseen tarkoitukseen.

Jos EU:n kaupanormilainsäädännössä sallitaan kaupan pitämisen vaatimusten vastaisten tuotteiden kaupan pitäminen lisämerkinnöin, kyseisten tuotteiden tarkastuksesta vastaava tai tarkastuksessa apuna käytettävä viranomainen voi vaatimusten noudattamisesta vastaavan toimijan hakemuksesta hyväksyä tuotteen kaupan pitämisen lisämerkinnöin.

Tässä pykälässä tarkoitettun päätöksen tekvän viranomaisen on asetettava kohtuullinen määräaika, jonka kuluessa toimijan on noudatettava päätöstä. Päätös on tehtävä viivytyksettä. Päätöstä tehtäessä on pyrittävä siihen, että tuotteen omistajan taloudellinen menetys jää mahdollisimman pieneksi.

86 c §

Kaupan pitämisen vaatimusten vastaisuus ja uhkasakko

Edellä 86 a §:ssä tarkoitetun kiellon antava viranomaislainen voi asettaa kiellon tehosteeksi uhkasakon. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaisissa.

86 d §

Kunnan päätös hallinnollisten pakkokeinojen käytöstä

Kunnassa hallinnollisten pakkokeinojen käytöstä päättää kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin.

Kunnanvaltuusto voi antaa lautakunnalle tai toimielimelle oikeuden siirtää toimivaltaansa edelleen alaiselleen viranhaltijalle tai jaostolle tämän lain 86 a—86 c §:ssä tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen osalta.

Tämän lain mukaan kunnalle kuuluvien 86 a—86 c §:ssä tarkoitettujen hallinnollisten pakkokeinojen käyttämisestä päättää Elintarviketurvallisuusvirasto, jos asia koskee yhtä kuntaa laajempaa aluetta. Elintarviketurvallisuusviraston on viipymättä ilmoitettava tekemästään päätöksestä asianomaisille kunnille.

87 §

Maataloustuotteiden markkinajärjestelysäännösten rikkominen

Joka tahallaan

2) harjoittaa luokitusasetuksessa tarkoitettua ruhonluokitusta ilman 40 §:ssä tarkoitettua hyväksymistä,

3) harjoittaa 12 §:ssä tarkoitettua hampun siementen tuontia ilman mainitussa pykälässä tarkoitettua hyväksymistä tai

4) rikkoo EU:n kaupanormilainsäädännössä tai 46 a tai 46 d—46 f §:n nojalla annettussa asetuksessa säädettyä määritelmää, nimitystä, luokittelua, esillepanoa, merkintää, pakkaamista, ulkonäköä, koostumusta, ominaisuutta, käsit-

telyä, alkuperää, tuotantopaikkaa, tuotantomenetelmää, tuotannossa käytettäviä aineita, säilytystä, varastointia, kuljetusta, toimittamista, asiakirjaa, varmentamismenettelyä, aineiden käytön tai menetelmien rajoitusta, toimijan tunnistamista tai rekisteröitymistä, tietojen kirjaamista, ilmoitusvelvollisuutta tai määräaikaa koskevaa kaupan pitämisen vaatimusta taikka 46 d tai 46 f §:ssä säädettyä ilmoitusvelvollisuutta,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *maataloustuotteiden markkinajärjestelysäännösten rikkomisesta* sakkoon.

Rangaistusta ei voida määrätä sille, jolle on samasta teosta määrätty 75 §:ssä tarkoitettu seuraamusmaksu. Rangaistukseen tuomitsematta voidaan jättää se, jolta on samasta perusteesta johtuen peritty tukea takaisin tai jolle on asetettu 85, 85 a tai 86 c §:ssä tarkoitettu uhkasakko taikka jota koskeva hyväksyminen on peruutettu eikä toimintaa ole peruuttamisesta johtuen jatkettu.

88 §

Viittaus rikoslakiin

Rangaistus markkinointirikoksesta säädetään rikoslain 30 luvun 1 §:ssä.

90 §

Muutoksenhaku

Maa- ja metsätalousministeriön, maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskuksen, Elintarviketurvallisuusviraston, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Tullin tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin tullilaissa säädetään. Kunnan viranhaltijan ja toimielimen tekemää päätöstä koskevaan muutoksenhakuun

sovelletaan, mitä elintarvikelain 74 §:ssä säädetään.

Muilta osin muutoksenhausta säädetään hallintolainkäyttölaissa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olleeseen asiaan sovelletaan tämän lain voimaan tul-

lessa voimassa olleita säännöksiä. Voimassa olleiden säännösten nojalla myönnettyt hyväksymiset, todistukset, luvat ja vapautukset säilyvät lain voimaan tullessa voimassa, jos ne täyttävät tämän lain mukaiset vaatimukset. Hyväksymiset, todistukset, luvat ja vapautukset, jotka eivät täytä tämän lain mukaisia vaatimuksia, on uusittava vuoden 2014 loppuun mennessä.

Laki

elintarvikelain 2 §:n 3 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Tällä lailla kumotaan elintarvikelain 2 §:n 3 momentti. Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Helsingissä 16 päivänä joulukuuta 2013